

Uppföljning av åtgärder med anledning av revisionsrapport om föreningsbidrag

Bakgrund

PwC genomförde på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Enköpings kommun en granskning av intern kontroll vid bidragsgivning till föreningar. Det övergripande syftet med granskningen var att bedöma om upplevelsenämnden säkerställer en tillräcklig intern kontroll gällande hantering av bidrag till föreningar. Den samlade bedömningen var att upplevelsenämnden inte helt hade säkerställt en tillräcklig intern kontroll.

Granskningen från PwC presenterades i december 2024. Upplevelsenämnden yttrade sig om rapporten till kommunfullmäktige i juni 2025. I september 2025 beslutade kommunfullmäktige att en skriftlig rapport med uppföljning av de åtgärder som upplevelsenämnden har vidtagit med anledning av revisionsrapporten ska antas av upplevelsenämnden senast 28 februari 2026, för att sedan skickas till kommunstyrelsen.

Identifierade behov av åtgärder

Som framgår av upplevelsenämndens yttrande om revisionsrapporten från juni 2025 så finns det fyra (4) stycken övergripande åtgärder som nämnden och förvaltningen behöver vidtaga utefter de rekommendationer som framkommer i revisionsrapporten från PwC.

Dessa är:

1. Uppdaterade och fullständiga Rutiner, Checklistor och bedömningsgrunder.
2. Tydlig och förutsägbar rutin för hantering av beslut om bidrag som inte fattas genom delegation.
3. Tillse att förvaltningen levererar en årlig sammanställning till nämnden.
4. Garantera att beviljade medel kontrolleras genom platsbesök utefter rådande rutiner.

Uppdaterade och fullständiga Rutiner, Checklistor och bedömningsgrunder

Arbetet med att uppdatera upplevelseförvaltningens rutiner, checklistor och bedömningsgrunder påbörjades i samband med systembytet till det nya digitala handläggningsstödet Rbok. Detta arbete fortgick under hösten 2025 och förvaltningen bedömer att den samling nya rutiner och uppdateringar som löpande implementerats nu resulterat i den tydlighet som efterfrågas i revisionsrapporten. Förvaltningens enhet för föreningsstöd arbetar dock kontinuerligt med

ytterligare innovationer av arbetssätt, metoder och rutiner för att fullt ut nyttja kapaciteten i det nya digitala handläggningsstödet, både för ökad effektivitet och rättssäkerhet.

Tydlig och förutsägbar rutin för hantering av beslut om bidrag som inte fattas genom delegation

Revisionsrapporten identifierade två stycken bidrag som beslutats direkt av upplevelsenämnden och rekommenderade att riktlinjer och villkor upprättas för de fall där beslut fattas direkt av nämnd utanför delegation. Upplevelseförvaltningen har undersökt förutsättningar för att etablera regler och riktlinjer för sådana beslutstillfällen. Utmaningen är att dessa beslut fattas direkt av nämnd just för att de inte omfattas av i övrigt rådande reglemente då de är ovanliga och mycket specifika till art och innehåll. Förvaltningen ser stora svårigheter och risker i att försöka helt ringa in dessa situationer genom förutsägbara villkor och riktlinjer. Istället kommer förvaltningen att presentera ett förslag till rutin för beredning av dessa ärenden som ska syfta till att införliva likställighetsprincipen och generera tydlighet. Förslaget till beredningsrutin förväntas färdigställas under det första kvartalet 2026.

Tillse att förvaltningen levererar en årlig sammanställning till nämnden

En av rekommendationerna från PWC var att upplevelsenämnden borde erhålla en årlig sammanställning över de ekonomiska medel som har betalats ut till föreningar, vilken uppföljning som genomförts och vad som framkommit i uppföljningsarbetet. Nämnden och förvaltningen ser klara fördelar med detta och tillämpade tidigare ett sådant förfarande före genomförandet av förvaltningens senaste omorganisation.

En årlig sammanställning över det gångna året vad gäller utbetalade medel till föreningslivet kommer årligen att presenteras i februari månads nämnd med start i februari innevarande år då en sammanställning avseende kalenderåret 2025 presenteras.

Garantera att beviljade medel kontrolleras genom platsbesök utefter rådande rutiner

PWC konstaterade att kontrollen av utbetalade föreningsbidrag endast genomfördes i form av så kallade "skrivbordskontroller" där den som utför kontrollen inte besöker föreningen fysiskt på plats. Fysiska platsbesök var planerade som en del av arbetet med uppföljning av utbetalade bidrag men utfördes aldrig som planerat på grund av resursbrist. Rekommendationen från PWC var att upplevelsenämnden tillser ett strukturerat arbete med verksamhetsbesök och fysiska kontroller som inkluderar rutiner samt dokumentation av besök och utförda kontroller.

Upplevelseförvaltningen genomförde under kalenderåret 2025 kontroller av utbetalade föreningsbidrag genom platsbesök i enlighet med gällande rutin. Särskilt fokus låg då på stödformerna Grundstöd, Verksamhetsstöd och Lovbidrag. Vilka kontroller som har genomförts och vad som har framkommit genom dessa kommer redovisas för upplevelsenämnden under den årliga sammanställning som presenteras för nämnden i februari. Bytet till det nya handläggningssystemet, Rbok, har också inneburit bättre möjligheter att tydligt och spårbart dokumentera samtliga genomförda kontroller.

Planen för genomförande av platsbesök som kontrollmoment under 2026 har redan utformats. Förvaltningen ser platsbesök som en naturlig och viktig del i en uppföljning av utbetalade medel som syftar till att säkerställa att medel används på rätt sätt samt att förebygga välfärdsbrottslighet och kommer därför ombesörja att detta prioriteras även om en tillfällig resursbrist skulle inträffa på det sätt som det gjorde under kalenderåret 2024.

Kvarvarande åtgärder 2026

Under februari månads nämndsammanträde kommer förvaltningen att presentera en sammanställning av föregående års arbete med föreningsbidrag innehållande de parametrar som PWC lyfter i sin revisionsrapport. Förvaltningen kommer fortsatt att leverera en sådan sammanfattning årsvis.

Upplevelseförvaltningen kommer under årets första kvartal att presentera ett förslag till rutin för beredning av beslut om föreningsbidrag som inte omfattas av delegation. Kontroller av beviljade föreningsbidrag kommer fortsatt att innefatta fysiska platsbesök hos ett urval av bidragsbeviljade föreningar.